

Södertörns Radioamatörer

SÄKERHETSREGLER VID MASTARBETE

Allmänt

Allt arbete i master är potentiellt livsfarligt. För att förebygga risken för fallolycka eller andra farliga situationer som kan uppstå vid sådant arbete måste flera faktorer hållas under kontroll. Utöver fysiska förutsättningar, utbildning och korrekt använd skyddsutrustning ska nedanstående regler följas för att säkerställa att riskerna med arbetet minimeras så att person och egendomsskada kan undvikas.

Arbete i mast får inte utföras på egen hand. Även om arbetsuppgiften i masten inte kräver att fler än en person deltar, ska alltid en medarbetare finnas på marken och övervaka det pågående arbetet och vara beredd att undsätta vid behov eller i händelse av fara. En arbetsledare ska alltid utses innan arbetet påbörjas.

Arbetet ska vara ordnat så att syn- eller talkontakt alltid kan upprätthållas. Verktyg och materiel måste förvaras på säker plats. Handverktyg ska förankras i säkerhetsselen. Detaljer som inte kan förankras på ett säkert sätt får inte lämnas kvar efter slutfört arbete.

Innan arbeten påbörjas ska arbetsuppgiften planeras. Den som ska leda och övervaka arbetet ska vara väl förtrogen med masten och dess funktion.

Riskområde

Området i direkt anslutning till masten ska betraktas som riskområde. Vid vistelse inom riskområdet ska skyddshjälm alltid bäras.

Utrustning

Vid arbeten i eller invid mast ska skyddshjälm med hakrem och fallskyddsutrustning, om det inte är uppenbart onödigt användas. När så behövs skall skyddshandskar, ögonskydd, skyddsskor och skyddskläder användas. Vid klättring i masten ska skyddsutrustning som hjälm, säkerhetssele och fallskydd alltid bäras.

Skyddsutrustning

Sele: CE-märkt enligt EN 361.

Stödlina: 2 st. CE-märkt enligt EN 358. De ska ha säkerhetshakar med dubbelspär. Linan ska vara så kopplad och justerad så att fallhöjden vid ett fall begränsas till max 0,5 m.

Säkerhetslina: CE-märkt enligt EN 358 för takarbete.

Skyddshjälm: CE-märkt enligt EN 397.

Skor: Läderstövlar/-kängor eller motsvarande.

Handskar: Lämpliga för arbetet.

Säkerhetsselen och stödlinorna ska kontrolleras minst 1 gång per år. Skadad eller defekt utrustning får inte användas.

Arbete vid åska

Arbete vid åskväder är inte tillåtet. Masten ska snarast lämnas vid annalkande åskväder.

Ha som regel att alltid kontrollera väderförhållandena i god tid.

Arbete i mörker

Arbete i mörker bör undvikas. Om arbete ändå måste utföras får det endast utföras av någon som är väl förtrogen med just denna arbetsuppgift. Hissningsoperationer får bara utföras om man har full kontroll över lastens färdväg.

Elverktyg

Nätanslutna elverktyg som används vid arbeten i masten ska vara anslutna via jordfelsbrytare. Användaren ska alltid vara fastsatt med säkerhetslina under arbeten med elverktyg.

HF-fält / Frånkoppling av sändare

Sändare som är kopplade till antenner i masten där arbete utförs ska vara frånkopplade under arbetets gång och förses med skylten:

"Får ej användas Arbete pågår!"

Möjligheten till fjärrmanövrering av sändaren eller antennrotor (om sådan finns) ska spärras.

Hissning av gods

Arbetet ska bedrivas så att risken för personskada minimeras. Arbetet ska också vara så organiserat att skaderisken för egendom som byggnader och andra intilliggande installationer minimeras.

Före hissning ska alltid en bedömning göras om det kan ske på ett säkert sätt. Särskilt ska uppmärksammas inverkan av vindavdrift samt konsekvenserna om lasten skulle lossna. Avhållslina ska normalt användas för att undvika att godset hakar i mastkonstruktionen.

Den som leder arbetet ska se till att lyftanordning och utrustning som används är i säkert skick och att ingen person vistas inom riskområdet utan skyddsutrustning.

Arbeten på och i hissbara master

Vid arbeten på och i masten får inga höjdarbeten (klättring etc.) utföras när masten är upphissad. Undantag är om säkerhetsspärren fastnat då det kan vara nödvändigt att komma åt spärren för åtgärd. Stor försiktighet måste iaktas då risk för bland annat klämskador finns!

Nedhissning av masten

Innan masten hissas ner ska alla kablar som löper utmed masten frigöras så att dessa och eventuella staglinor inte fastnar eller utgör risk när masten hissas ner. Hissa ner masten försiktigt och ge akt på vinschen så att spärren löper fritt och låser när handtaget vevas framåt.

Fällning av masten

Masten får inte fällas förrän alla sektioner befinner sig i bottenläget.

Fällanordningen ska vara spärrad med kätting och lås till det att masten förberetts för att vikas ned.

När masten ska fällas är det **viktigt** att ingen person eller annat som kan skadas befinner sig nedanför eller under masten i den riktning den ska fällas. Mastsektionerna ska låsas med kätting så att sektionerna inte löper ut (glider isär) om något inträffar när den fälls.

Om masten har hög toppbelastning (antennor och rotor) kan en hjälpmast användas för att minska belastningen på fällvinschen.